

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

sérvkötőből.
AL
raktára,
20. szám

doboz-
szá-
frt 4 —
frt 3.—

gyártmány.
an arany és
tja 5 frt. II.
gömbölyű do-
g, f. h. gum-
tuzsája 3 frt.
rózsaszínű pa-
Capots vörös
gáns dobozban
gummi szék-
frt.
ezza,
es minőségben

arabja frt 250
ézagkülöleges-
phatók, az á-
dom különösen
czikkek min-
fel-
nban nem a
ra szolgálók.
hosszra haj-
Megrendel-
halgatagság
czikkek leg-
ez skedem.

DAS.

özség ha-
alyai va-
alól írott
00 drb.
ára elég-
iz bő he-

sef.

Avas Felső

na gyár-
MOLL A.
ge látható.
ttestrajok,
vörtöltés,
gy erede-

rtáraiban,
ó, Bács,
kevesebb

dlitzporai
er a min-
ndok ér-

g-ban.

OLL A.
t vieli,
sz, min-
lakjában
nál. Bel-
kolika és

p. é.
bertár és
ó Bács,
kevesebb

cs.
vidéke-
üveg-
fok tar-

ap-ban
Tamásy

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt.—kr.
Fél évre . . . . . 5 —
Negyed évre . . . . . 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min-
den közlemény: Nagy-hatvan-
utca. 1364. szám. Dusóczy
ház. — a szerkesztőségbe ber-
mentve küldendő.

Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
útján.

Hirdetési díj:
Négy hasábrós petit sorozat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes-
hirdetéseknél alku sorozat a le-
gkisebbségű hirdetésnek fel-
Bélyegdíj minden külön beiktat-
ásért 30 kr.
Hirdetés vagy reklámot magában
foglaló újság sorozat 50 krajcár.

„Nyitár” ben megjelenő közle-
mény minden példát 30 kr
Hirdetéseket felvételek a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER
MAN H. köv. Irodájában is.
Név nélküli vagy börtönmentesít-
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

A költségvetés.

(K. B.) Fején bohóc-sapkával, kez-
ben csengős dobbal, ajkán hódító mosoly-
lyal járja a politikai kánkánt Tisza Kál-
mán. A mamelukok nagy gyönyörűséggel
kukkerezik, nagyobb bakugrásai retene-
tes tapvihart keltenek, — minket azon-
ban, hiába emeigeti lábát ballerinák mód-
jára az ég felé, nem csábít el a kó-
klerség.

Nem csábít el még az esetben sem,
ha olyat ígér, a mi vágyainknak, remé-
nyeinknek egyelőre netovábbját képezi,
mert annyira bizalmatlanok vagyunk már
ő iránta, hogy ha keveset ígér is, akkor
sem hiszünk neki, hát akkor hogy hinnénk,
ha sokat ígér?!

Tisza Kálmán pedig nem ígér most
kevesebbet, mint hogy három év mul-
va — 1890-ben — a magyar ál-
lamháztartásban megszünteti
a deficitet.

A vérmes reménység, mely a szalma-
szálhoz is kapaszkodik s a talmi-aranyat
nem tudja megkülömböztetni a valóditól,
tapsolhat ugyan ezen ígéretnek, de a
kétszer-kettő, a számítás megczáfolja az
ígéret beváltásának lehetőségét.

A magyar pénzügyek oly zilált álla-
potban vannak, hogy csupán valami nagy
finanziális lángész volna képes azokat ren-
dezni.

Már az 1867-iki kiegyezésben — az
osztrák államadósági kamatok tetemes ré-
szének átvállalásával — meg lett vetve a
magyar pénzügyek romlásának csirája. E
csira évről-évre annyira gyarapodott, hogy
ma már a tönk szélére juttatta a magyar
pénzügyeket.

Tisza Kálmán arra állapítja kormány-
zását, azon a czímen kérte a nemzet bi-
zalmát, hogy ő a magyar pénzügyeket ren-
dezni fogja.

Es mi történt?

Pénzügyeink az ő hosszú kormány-
zása alatt még zilátabbakká váltak.

Szóll Kálmán pénzügyminiszter már
azon a ponton volt, hogy majdnem elérte
az egyensúlyt a rendes bevételek és ren-
des kiadások között, s már-már a kibon-
tkozás lehetősége mutatkozott: midőn
szönyegre került Bosznia okkupációja s

az azzal járó tetemes rendkívüli költ-
ségek.

Szóll Kálmán tudva azt, hogy a ma-
gyar pénzügyeket e kalandos foglalás
(jobbán mondva: rablási) politika ismét
fenekestől felfogja forgatni, ellenezte a
bosnyák-politikát, — e miatt pénzügy-
miniszteri tárczáját le kellett tennie.

Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter
a legkiméletlenebb módon alkalmazott szí-
gorral kívánta a pénzügyi helyzetet javi-
tani, de ezélt nem ért, sőt alatta meg-
botránkoztató módon súlydát pénzügyi hely-
zetünk.

Neki is távoznia kellett s ma már
azon a ponton állunk, hogy Tisza Kálmán
— a mai hivatal-hajhászó korban — nem
talált embert, a ki a pénzügyminiszteri
tárczát elfogadta volna, így maga volt
kénytelen e tárczát átvenni, azt híván,
hogy a pénzügyi bajok orvoslására majd
talál ő ki valami csodagyógyszert.

Az ujoncz ember naiv szokott lenni,
ő is ujoncz, mint pénzügyminiszter, s
naivsága a képviselőházban szombaton tar-
tott beszédéből teljes meztelenséggel ki-
tűnik.

E beszédéről azt írja a félhivatalos
»Nemzet«, hogy »a legnagyobb mérté-
kű sensatiót kellette a képviselőházban
s fogja kelteni — előreláthatólag — or-
szágszerte, sőt a külföldön is.«

Sensatiót kelthet e beszéd, de csak
naivsága miatt. Oly rózsaszínben látja a
közel jövőt, hogy azt elhinni hozzá legkö-
zelebb álló híveinek is bajos. Mi sem hi-
hetjük, azonban szívünkben ő hajtatjuk, hogy
Tiszának legyen igaza!

A szombati ülésen terjesztette elő
Tisza Kálmán a jövő évi költségvetést, s
számítása szerint a jövő évi deficit 18
millió, ebből is fedezhető lesz 6 millió az
által elterjesztett új törvényjavaslatok
által, így a tényleges deficit csupán 12
millió lenne. Ez is szép kis összeg még,
de a 40—50 millió deficitekhez képest
mégis tetemes javulás.

De itt még nem áll meg Tisza Kál-
mán, hanem azt mondja, hogy a szeszadó
reformjától oly eredményt vár, hogy ezt
beszámítva 1889 végén a deficit nem
lesz több 2—3 milliónál. Tehát igen cse-
kélyre száll alá. Sőt — igéri tovább —

hogy 1890 re, a fegyverek beszerzése be-
lévén fejezve, kiadásaink már ezzel is oly
jelentékenyen apadnak, hogy a deficit el-
tűntnek látszik.

Hát ez mind igen szép volna, ha
annyi sok kérdéssel nem jönne utána. Maga
Tisza Kálmán is csak azon esetben reméli
e javulást, ha a béke meg nem zavarta-
tik, ha továbbá a nemzet és törvényhozás
szigorúan el van határozva rendtelle-
nül tovább haladni a takarékoság megke-
zett útján.

Az elsőre vonatkozólag ki áll jól ar-
ról, hogy a béke meg nem zavartatik?
Ki tudja, hogy Bosznia okkupációja foly-
tatásaképen nincs-e tervbe véve Szaloniki
elfoglalása? Ez esetben ismét felbillen a
kedvező mérleg.

A másodikra vonatkozólag pedig jó
lenne a takarékoságot magának a kor-
mánynak megkezdni, — nem kellene pél-
dával megszavaztatni a miniszteri nyugdí-
jakat!

Kérdés továbbá az is, hogy az új
törvényjavaslatok (a dohány és szeszadó
reformja), melyekre oly sokat látszik épí-
teni Tisza Kálmán, elérik-e az óhajtott
célt.

Mind a dohány, mind a szesz fogyasz-
tási tárgya s valószínű, hogy ha az eddigi-
nél is jobban meg lesznek adóztatva, a
nemzet tagjai takarékoskodni fognak s ke-
vesebbet fognak fogyasztani; — a bevételi több-
let tehát nem milliókra, csak százazrekre
fog rugni, — vagy éppen nem is lesz
többlet.

A bevételek közt 5 millióval szerepel
az államjóságok cládása is, — ez pedig
nem bevétel, hanem nagyon is kiadás,
mert a nemzeti vagyon csökkentése, —
így a deficit nem 12, hanem 17 millió.

Nincs felvéve a számításba az állam-
adóságek törlesztése, valamint a kon-
verzió sem, pedig ezek is módosíthatják a
számadást, — s a rózsaszínű előterjesztés
ismét azon sorsra jut, mint az előbbi évek
előterjesztései, midőn 15—20 millió defi-
citet mutattak ki s lett a valóságban két
vagy három annyi!

— Belföldi hírek. A szent-gott-
hardi kerületben a választók egy része
baró Mikes János kiáltotta ki képviselőjelöl-
tnek, pártunkivül programmal; a függetlenségi
párt jelöltje Udvari Ferencz. — Pécssett

a kath. hölgyek 886 frtot gyűjtöttek a pápa
jubileumára s az ajándéktárgyakból hónapok-
fogva kiállítását rendeznek a püspöki palotában.
— Pozsonyi kormánypárt. Pozsonyban a jogakademia ifjusága
ez idén is rendezett paloták napján gyászünne-
pélyt s kivonulást az eltemetett jelesek sir-
jához. — Kolozsvári város a 25,000
frtnyi kölcsönt vesz fel a királylátogatás költ-
ségeinek fedezésére. — A radvárosi a jövő
évi költségvetését a bevétel 361,790 frt, a ki-
adás 514,160 frt, a fedezendő hiány tehát
152,370 frt; a közösi adópótlék 46%. —
Szentpáli község önállását az igazságügy-
miniszter jogilag is megszüntetvén, a belügy-
miniszter e községet Kurticshoz csatoltatta.
— A munkásgyűlések napi rendre
kerültek a vidéken s tegnapi nyolcz helyen
tartattak az általános szavazatjog és gyári
törvényhozás tárgyában ilyen gyűléseket, így
Kassán, Egerben, Nagyváradon, Pápán, Bras-
sóban sat.

— Országgyűlés. A képviselőház szom-
bati ülésén terjesztte elő Tisza Kálmán minisz-
terelnök, mint pénzügyminiszter, az 1888 diki
költségvetést. Tisza az exposit az 1887-diki
három év negyed államháztartási pénzügyi
eredményeinek előterjesztésével kezdette és
azután ismertette az 1888-iki költségvetés
főbb számainak, melyeket lapunk más helyen köz-
lünk, — a költségvetéssel pedig vezérczik-
künkben foglalkozunk. — A költségvetés, to-
vábbá a dohányjövédéki törvények és szabá-
lyok, a bor, hus, czukor és sörfogyasztási tör-
vény, valamint a bélyeg és illetékekre vonat-
kozó törvények és szabályok módosítására von-
tató törvényjavaslatok a pénzügyi bizottsá-
ghoz utasítottak és pedig a törvényjavasla-
tok előzetes tárgyalása czéljából.

Érdemes ülés nov. 24-ig tartatni nem
fog. Időközben a bizottságok fognak ülésezni
és előterjesztések átvétele czéljából hirdette-
nek nyilvános ülések. A legközelebbi ilyen
ülés hétfőn d. u. 1 órakor lesz.

— Pozsonyi kormánypárt. Pozsony,
okt. 22. Az itteni Molecz-párt kérvényileg a
szabadelvű párt budapesti végrehajtó bizottsá-
gához fordult jelöltjének támogatása végett és
erre következő választ nyerte: Az országgyű-
lési szabadelvű párt végrehajtó bizottsága a
multból merített tapasztalatok alapján a poz-
sonyi első választókerület eljárását befolyá-
solni nem óhajta; annyival kevésbé, mert
mint eddig is az ország kitűnőségeinek a par-
lamentben való részvételét gátolni nem kíván-
ta, úgy jelenleg is óhajta, hogy a pozsonyi
szabadelvű párt azon kitűnőségekben (Szilágyi Dezső)
összpontosuljon, a ki az országgyűlésnek és a
parlamentnek csak diszere válik. Egy ilyennek
megválasztása ellen az országgyűlési szabad-
elvű párt akadályt nem gördít és ellenjelöltet
állítani nem kíván.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

„Sarah grófné.”

(Színmű 5 felvonásban. Írta: Ohnet György. Fordi-
totta: Paulay Ede. Előkészítetben színjátszóknál.)

Van ennek a mi vén európai földré-
szünknek egy darabja, a mit úgy hívunk,
hogy: „Páris.” — Nem jelent nemzetiséget,
nem jelenti Franciaországot, mert magától
Franciaországtól is külön áll sok-sok egyéni
sajátosságával. Specialitás az egész föld felü-
letén: ragyogó erények és nagy bűnök szülő-
helye. „Modern” — a szó legigazabb értel-
mében; azt lehetne mondani, hogy korunk
csúcspontján áll szabad szellemével, izgalmas
tevékenységével, a köztársasági állam büszke
kormányzatával, erkölcsi és társadalmi rend-
jének egyedüliségével, de mindennekfölött szem-
lemi erejének óriási colossusával. De milyen
várás is van e névben: „Páris!” A ki va-
laha közelről színről-színiire láthatta, abban e-
nő pusztá gondolata bizonyosan a legcsodásabb
emlékek raját kelti fel; a ki csak hírből
ismeri: az a képzelődés tarka fátolyán
keresztül tündérvilágot — lát benne maga
előtt.

Franciaának születni a művészi képes-
ségek isteni adományával, annyit jelent, mint
meghódítani az egész világot, Franciaország
művészeinek sikerei: események az egész
világ minden részében. S a különféle nemze-
tiségek — talán kivétel nélkül — a költészet,
festészet, szobrászat és színművészet francia
iskoláját járják. De kiválóképen a költészet
és színeset. S ez a mennyire dicsősége Pá-
risnak, annyira lesújtó ítélete a többi nemze-
tiségeknek, mert azt jelenti, hogy mindannyian
egy óriás nyomása alatt nyögnek. S a minto

másolatának elenyésző halványasága mellett,
annál hatalmasabban emeli föl fejét ez eredeti
párisi.

A legeredetiebbeknek egyike: „Sarah
grófné.” Rajta van a „legpárisibb” divat-
czikkek minden sajátossága. De Ohnet írta
— s írja egyéniségének körvonalai élesen
tűnnek elő benne: különösen a kissé tiszt-
tább élet, hilosophia, mely ideális szempont-
ból nézi a reális világot. Ő nem az, a ki
Dumas. Talentuma nem kisebb, mint ezé; de
igyekszik ennél morálisabb lenni. Ohnetnél a
színdarabok belső harca sokkal erőteljesebb,
a drámai motíválás mélyebb és igazabb mint
Dumasnál s a hol a vér lezadása a bűn
örvényének széleig ragadta emberét — ott
Ohnet megáll — vagy ha az örvénybe hagy-
ta bukni, akkor bünteti kegyetlenül. Igaz-
ságérzetünk teljes elégtételt nyer, s az er-
kölcsei tisztaság győzedelmeskedik mindenütt.
Gondoljunk csak Ohnet két legkittűnőbb da-
rabjára „Serge Panin”-ra és a „Vasváros”-ra
és viszont gondoljunk Dumas legutolsó drá-
májára a „Francillon”-ra, mely nálunk az
összes fővárosi sajtót fellázította. A két író
közötti különbséget — maga Dumas jelölte
ki legvilágosabban. Mikor évekkéi ezeltől
székfoglalóját tartotta az akadémiában töb-
bek között ezt mondta: — Sokkal jobban
szeretem fiatal leányainkat, semhogy elhív-
jam őket, hogy meghallgassák azt, a mi mon-
dani valóm van; de sokkal többel tartozom
művészetemnek, semhogy az ő kedvükért
bármint is elhallgassak.

Ohnet nagyilekűbb. Lemond tehetsége
kiváltságos jogairól — és elhallgat — sokat.
Sikerei mégis vetélkednek Dumas sikerei-
vel. De hát ez természetes és igen könnyen
megmagyarázható. Ez ember nem csak hus-
ból, vérből és idegekből összealkotott phisi-

kai lény, akármit mondanak is a materia-
listák, hanem szellemi és erkölcsi lény is. —
Vannak gyöngéd, finom alkatrészei, melyek-
kel megéri azt, a mi igazán szép és nes-
mes. Színdarabjaiban sok a változatosság. —
A vér hevelésének indító okai lehetnek
tiszták és tisztátalanok. Magában a szere-
lem fellángolásában a különfeleségnek mily-
len mérhetetlen világát tárja elénk az em-
beri lélek: az érzéktől fel a legideálisabb
aetheri szerelemig. Ez mind benne van az
emberben — s az író, a művész megtalál-
hatja az utat bármelyikhez egyaránt. S ki
végez nemesebb munkát? — Ki a költészet
igazi apostola? Az e, a ki az ember bűnre
hajló felére, vagy az, a ki nemesebb tulaj-
donaira hat? Oly kérdés, melyre mindenki
megadhatja a választ.

De bocsánat! egy kissé talán messze
tévedtem czélemtől. „Sarah grófné”-ról aka-
rok valamit mondani.

Drámaírók kezében az életből kimar-
kolt anyag — mindig egy — és változatlan.
Sőt meg az sem hiba, ha a helyzetek ismét-
lődnek, csak lássunk sokat az író, teremtő
erejéből. Körülbelül azt lehetne mondani, hogy
a drámaírók művészeté olyan, mint a pano-
ráma. Fel van állítva egy kép, — az élet,
oda lép az író — és elébe tart egy színes
üveget, ki milyt akar. Ez a színes üveg az
író egyénisége, ezen keresztül törnek a su-
garak a képre, s mi más-más világításban
látva ugyanazt a képet, mindig találunk rajta
más-más nézni valót.

„Sarah grófné” sem tárgyának, vagy
helyezeteinek újságával lep meg bennünket,
hanem meglep a valódi élet erős rajzával
és a szenvedélyek hatalmas háborgásával.
Egy leányt, vándor cigányok gyer-
mekét, 5 vagy 6 éves korában magához vesz

egy előkelő úri hölgy s fölneveli, mint tu-
lajdon gyermekét, a társadalom legfelső osz-
tályában. A nevelés megadja neki mind azt, a
mire a főúri salon-elemben szüksége van, de
származása nem tagadja meg magát — Lesz
belőle hódító szép-egű, előkelő miss, de a ki-
nek vére örökös zaklatottságban él, a ki soha
sem érzi a szerelmet, és hódolító semmibe sem
veszi. Csak egy fiatal ember van, a ki meg-
ragadja figyelmét. De ez fagyos, merev tar-
tozkodó és nem áll az udvarlók sorába. —
„Miert?” kérdi magától Sarah. — Sérténi
akar? vagy létezem oly közönyös rá néz-
ve, hogy tudomást sem vesz rólam? Csa-
lódik. Egy fiatal ember nyugalmát régen meg-
zavarták Sarah égő szemei; de erős, mint az
acél, játszián nem akar ott, a hol a játék oly
sokba menne; mert mi czéljai lehetnének
Sarahval? Hogy nőül vegye? Nincs vagyona
Tiszti rangja csekély. S azt még álmodni
sem meri, hogy a búske Sarah figyelmére
meltassa a szegény kapitányt. — Ezért vonul
vissza ridég tartózkodással, — kerül min-
den találkozást, a mig Sarah, a hol csak le-
het, gunyával ostromozza. Pedig csak egy haj-
szál választja el őket. De a leányunk búske-
sége s különösen, hogy nem ismeri fel a szí-
vében ébredő érzelmet, s a kapitánynak fé-
lénk merevsége, nem engedik meg a köze-
ledést.

Szívük vérenek forrása az időben nem
csillapul. A kapitány kűzd maga ellen, nem
akarja, hogy Saraht szeresse, de érzi, hogy
ha közelebb jut, vége minden erejének. Sa-
rah asszony lesz. — A kapitány öreg tábor-
nokának neje, most szeretnie bűn lenne. —
S az ifjú kapitány közel áll ahoz hogy mindent
elfeledjen, mert szíve őszinte, tiszta, mely
szerelemre gyulad egy szíves leány iránt,
ki viszont szereti. De Sarah vérsége hatalmas

Ghyczy Kálmán betegsége, ismét agasztóvá vált. Péntek óta megint merevség szállta meg s beszélőkéességét újra elvesztette. Tegnap dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és dr. Barbás József főorvos ismételen konzultáltak a beteg állapotáról s azt oly súlyosnak találták, hogy minden perczen végetes katasztrófától tartanak. A beteg mozdulatlanul fekszik á yában, szemét egy pont felé irányítva. A merevség már átment baloldálára is, és balkezét sem bírja mozdítani. Apóli egész éjjel ott virasztanak ágya mellett.

Bulgáriából. A bolgár menekültek egy része csakugyan szerb területen gyült össze, hogy hazájában a forradalmi mozgalmat előkészítse. Risztics ezt tagadja s azon hirt bocsátotta világá, hogy a szerb hatóságok nem tőrnek meg a bolgár emigránsokat a határ közelében. Erre Szófiából azzal felelnek, hogy névszerint megjelölik azon bolgár forradalmárokat, kik Pirothban, Vrányában s a többi szerb határszéli városban tartózkodnak s onnan folytatják bűnös üzemüket. Risztics a dolgot valószínűleg újra el fogja tagadni, a mint magaviselete a pánszlávok irányában még mindig meglehetősen gyanus.

Szófia, okt. 22. Radoszlavov 150 párthe Ferdinánd herczegnek nyilatkozatot terjesztett fel Az aláírók azt panaszojják, hogy választási joguk gyakorlásában önkényes letartóztatások által, részint éjjel lakásaikban, részint világos nappal az utcán - megakadályoztatták és azzal lettek fenyegetve, hogy megütlegelik őket, ha jövőre nem fognak eleget tenni a rendőrbiztosok felszólításainak. Ebből az okból az aláírók tagadják, hogy a szófiái kerületben megválasztottak igazi képviselők volnának és kijelentik, hogy az ország fejedelméhez fordulnak abban a reményben, hogy ez legalább elvben meg fogja óvni a hódoló alattvalók és csendes polgárok becsületét, életét meg jogait. Az aláírók így fejezik be nyilatkozatukat: Ó kir. fenségének loyális és hiu alattvalói.

Külföldi hírek. Párisban Oesterreicher Gusztáv főkonzul osztrák-magyar kereskedelmi kamara létesítésén fáradoz. Hercege Radziwille de a német birodalmi gyűlés volt tagja, becenzés-rendi szerzetes lett; testvérbátyja, Wratislav herczeg, jezsuita szerzetes, nővérek pedig irgalmas néne. Aspanyolkormány, ugy látszik, nem igen bízik abban, hogy Franciaország szágnak nincsenek titkos szándékai Marokkora néve; egy madridi távirat szerint ugyanis Spanyolország felkérte a hatalmakat nemzetközi értekezletre, mely kimondaná, hogy a hatalmak biztosítják Marokko területi épességét. Crispi olasz kormányelnök rendeletet adott ki, mely szerint jövőre nem szabad a házak külső falaira szentképeket alkalmazni, mert az imádkozás végett ilyen kepekhez tudólo tömeg rendszeren kihágásokkal végzi az ajtóatokodást. A német trónörökös egy porosz tábornokhoz intézett levelében azt írja magáról, hogy meg van elégedve gyógyulása haladásával. Buenos-Ayresből írják, hogy az új kormányzó óriási sikasztást fedezett fel, melyet elődje D'Amico, a pénzügyminiszterrel egyetértésben követett el; mintegy négy millió frankról van szó.

Az 1888-iki költségvetés.

Számzá	Előirányzat 1888.	1887 évhez képest.
A) Rendes kiadások.	4,650,000	—
Királyi udvartartás	72,761	+ 1 161
Kabineti iroda	1,231,071	+ 59 794
Országgyűlés	21,770,061	+ 222 342
Közöségi kiadások	64,280	+ 10,188
Központi nyugdíjak	5,314 701	+ 325,322
Nyugdíjak	115,599 408	+ 3,766,522

még nem törött meg egészen, s az önkívületnek egy pillanatában, mikor ott áll Sarah előtt, a ki könyes szemekkel, reszkető ajakkal, fuldokló kebellet, lázadó vérral valja be örületes szerelmét, egy ilyen pillanatban a kéjzret kábító gyönyörűséggel borul Sarah izzó karjaiba és ajka kéjes csókkal forr Sarah ajkaira. E jelenet megdöbbent hatalmas erejével. A vér, mint valami fékevesztett zuhatag forr e két lény ereiben, s magával sodorja a józan eszt, a becületet, a női hüség kötelees tartozását, s az ifju háláját, tisztelét, szeretetét tábornoka, majdnem atyja iránt. De a félebrédés annál kínosabb, s a bűnhődés Sarahra annál kegyetlenebb.

E két főszerepen kívül van a darabnak sok érdekesen rajzolt alakja: a tábornok Sarah férje, egy vén, mogorva ezredes, egy végtelenül kedves párisi közigazgató, és két rokonszenves fiatal leány. Ezek körül csoportosul a párisi salon élet sok tipikus alakja.

Ez lesz az első nagy premierje az ideai színháznak.

Iványfy Jenő.

A kosár.

— Regény. — 35.
Írta: V. Gaál Karolina.

— Ah, tudom, nem látja nagysád fájdalmamat! — sirva felelt Amália.
— Oh, átkozott veletlen, valyon ki találta meg azt a levelet? Soha se gondoltam volna, hogy maga olyan infámis ügyetlen!
S fejt szép kezeibe hajtva tépelődött — hol és mikor vesztette el? — kérde hirtelen.
Amália nem tudta megmondani, de elbe-

Kamatbiztosítást élvező vasutak átvelele folytán vállalt adósságok		
Vasuti kamatbiztosítási előlegek	7 363.720	+ 121.971
Horvát - Szavon-dalmát miniszter és személyzete	6,054 134	+ 12,498
Belügyminiszterium	110.100	—
Pénzügyminiszterium	334.230	+ 5'0
Összesen	54.255	—
Belügyminiszterium	36.080	—
Pénzügyminiszterium	11,440 926	+ 222.681
Közmunka- és közlekedési miniszterium	56,594,439	+ 1,524.793
a) Miniszterium	14,249.038	— 987 610
b) Állami vasutak	26,463.380	— 831.620
Földmivéles-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	10,897.828	— 76.149
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	6,591 340	+ 24.204
Igazságügyi miniszterium	11,972.024	— 189.245
Honvédelmi miniszterium	8,484 547	+ 201.121
Összesen	321,074.608	+ 515 467
B) Átmeneti kiadások és beruházások.		
i. Átmeneti kiadások.		
Belügyminiszterium	56 737	— 30,649
Pénzügyminiszterium	1,496,059	— 83.141
Földmivéles-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	428.300	— 42 600
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	91 330	+ 16,983
Honvédelmi miniszterium	195.000	— 18 400
Igazságügyi miniszterium	—	— 10,000
Összesen	2,767 426	— 167.07
Beruházások.		
Állandó országház építésére	850 000	+ 250.000
Belügyminiszterium	8 020	+ 4.204
Pénzügyminiszterium	2,398.549	— 1,073.335
Közmunka- és közlekedési miniszterium		
a) Miniszterium	3,388.450	— 220 550
b) Állami vasutak	6,415.310	— 2,864.190
Földmivéles-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	345 250	— 150.442
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	265 500	— 93 120
Igazságügyi miniszterium	100.000	—
Összesen	13,771.079	— 3,971.601
C) Rendkívüli közöségi kiadás	7,925 995	+ 3,775.078
A) Rendes bevételek.		
Állami adósságok	17,296.174	+ 565.180
Állami számvéveszék	1.795	—
Ocs és apost kir. Felsőge személye körüli miniszterium	150	— 150
Belügyminiszterium	1,000 874	+ 127 312
Pénzügyminiszterium	234,516.585	+ 2,905.679
Közmunka- és köz-		

lekedési miniszterium:		
a) Miniszterium	12,602 770	+ 410.150
b) Állami vasutak	41,819.050	— 525 950
Földmivéles-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	11,103.379	+ 332.907
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	627.934	+ 22.210
Igazságügyi miniszterium	650.789	— 92.416
Honvédelmi miniszterium	282 499	— 33 955
Összesen	319,899 999	+ 3 710.967
B) Átmeneti bevételek.		
Belügyminiszterium	3.988	— 1.000
Pénzügyminiszterium	6,572.000	+ 1 443
Földmivéles-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	36.000	— 600
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	130.000	+ 130 000
Összesen	6,741.988	+ 129.843
Mé r t e g.		
Előirányzat 1887. évhez képest.		
Rendes kiadások	321,072.608	+ 575 467
Átmeneti kiadások	2,267.426	— 167 807
Beruházások	13,771 079	— 3,971,601
Rendkívüli közöségi kiadás	7,925 995	+ 3,775.078
Összesen	345,037.108	+ 211 137
Rendes bevételek	319,899 999	+ 3,710.967
Átmeneti bevételek	6,741 988	+ 129.843
Összesen	326,641.987	+ 3,840.810
Összes kiadás	345 037.108	+ 211 137
Összes bevétel	326,641 987	+ 3 840 810
Hány 18,395.121	— 3,629.673	
Ezen 18 395 121 frtnyi hiány mellett a rendes kezelés melege a következő:		
rendes kiadás	321,072.608	frt
rendes bevétel	319 890.990	"
hiány	1,172 609	frt

Országos kiállítás Debreczenben.

Debreczen, okt. 24.
Lapunk legutóbbi számában jeleztük, hogy egy országos kiállítás rendezése tárgyában, mely Debreczenben 1890 ik évben lesz megtartandó, tegnap-értekezlet volt egybe-híva. Az értekezleten, mely a kereskedelmi és iparkamara helyiségében tényleg megtartott, jelen voltak: a kereskedelmi és iparkamara részéről Dr. Király-Ferenc titkár, Serly Ede kamarai tanácsos A debreczeni gazdasági egyesület részéről Berger Henrik, Buda y József. A kereskedő testület részéről Zádor Lajos Kardos László, Erber Vilmos. A hajdumegyei gazdasági egyesület részéről Rázso Gyula alispán, Czajlig István gazd. egyesületi titkár. Az iparos kör részéről Szepessy Gusztáv elnök, Jóna Dániel, Borsányi Viktor, Lőrincák László, Vadon Sándor, Grünwald József, val tagok; továbbá elnöki meghívás folytán Szucs Mihály gazd tanintézet tanár.
Szepessy Gusztáv, mint az értekezlet összehívója, üdvözlővén a megjelent küldöttégi tagokat, előadja az okokat, melyek az értekezlet összehívását szükségessé tettek, s ennek utána elnök és jegyző választására hívja fel az értekezletet, mely elnökké Szepessy Gusztávot, jegyzővé Grünwald Józsefet választotta meg.
Elnök az értekezletet megnyitottanak nyilvánítván előadja, hogy egy Debreczenben 1890-ik évben rendezendő országos kiállítás tárgyában készített terv-ajavlat megvitatásáról

lesz szó, minél fogva felhívja jegyzőt az általa kidolgozott javaslát előadására. A javaslát ezután felolvastattott egész terjedelmében, valamint az előzetes költségvetés. Addig is, mig azon helyzetben leszünk, hogy a tervezetet részleteiben is közölhetjük, ezuttal röviden csak a következőkben ismertetjük a javaslátot.

Az országos kiállítás a városi nagyerdőnek a közgyűlés által ezelra átengedendő területén lenne rendezendő 1890-ben, oly formán, hogy a kiállítás céljaira emelendő épületek, a kiállítás befejeztével állandóan meg hagyatának, s a kívánt átalakítások mellett nyári lakások gyanánt lennének felhasználhatók.

A kiállítás rendezésének eszméje ennélfogva a nagyerdő beépítésének és a park rendezésének kérdésével áll kapcsolatban. S ha e terv a városi hatóságoknak is kedvező fogadtatásával találkozik, az esetben jelentékeny eredmények lennének elérhetők, először is azon előnyök által, melyek egy országos kiállítás rendezésével a városra s ennek lakosságára néve biztosíthatók volnának, másodsorban az épületek létesítése által a nagyerdő személyforgalma fokozódnék, s nemcsak, hogy ezen épületek állandó jövedelmet hajtának, de ezuttal emelkednek a nagyerdő bérlete is.

A felolvasott terjedelmes javaslát kedvező benyomást tett az értekezleti tagokra, s az e tárgyban megindult élénk eszmecsereben résztvettek: Berger Henrik, Zádor Lajos, Serly Ede, Rázso Gyula, Dr. Király-Ferenc, Kardos László stb., kik mindannyian egy országos kiállításnak Debreczenben leendő rendezését különben is szükségesnek tartják, a kiállítás létesítését a jelen terv alakjában, mert az nemcsak országos szempontból, de főleg helyi szempontokból lenne üdvös e város közönségére és jelentékeny horderejű magának a városnak hala dására néve is.

Elnök ezután az értekezlet határozatát ily értelemben kimondván, egy szűkebb körű bizottság alakítására hívta fel az értekezlet tagjait, melynek feladatátul tűzött ki, hogy az értekezleten képviselt szaktestületeknek egy a városhoz intézendő beadványhoz való hozzájárulását a betérjesztett elaboratum alapján, kieszakólván, azt a szükséges további eljárás megállapítása céljából a je n értekezlet elnöksége által újból összehívandó értekezlet elé terjeszse.

Ezzel az értekezlet déli 12 órakor a legjobb kilátások és remények érzetével szétoszlott

Esküdtek névsora.

- (A sajtóváltás felett itélendő esküdtsékeknek szögálati lajstroma az 1888-ik és következő évekre.)
I e ö s z t á l y .
1. Miskolci Nándor, gózmalmi hivatalnok.
2. Hanke Emil, ügyvéd.
3. Pálffy Gábor, sertéskereskedő.
4. Dr. Magoss György, ügyvéd.
5. Beke László, kereskedő.
6. Baum Miksa, kereskedő.
7. Csicsó Lajos, kereskedő.
8. Koncz Elek, biztosítási hivatalnok.
9. Hajdu István, tanár.
10. Harangi Bálint, városi hivatalnok.
11. Buzás Elek, birtokos.
12. Elek Lajos, tanár.
13. Hajdu Gyula, ügyvéd.
14. Kovács Gyula, szolgabíró.
15. Kovács József, ügyvéd.
16. Szabó Kálmán, kereskedő.
17. Dr. Örvös Lajos, ügyvéd.
18. Szűcs János, pénzügyi tisztviselő.
19. Des Combes Henrik, ügyvéd.
20. Kertész János, gazda.

széle, hogy Leonáknál volt estélyen és a kertben is sétáltak.
— Kik voltak ott jelen? — kérde Cornelia elermülve.
Amália megnevezte a társaság tagjait.
— Hát minek hordozta zsebében azt a levelet, maga retentő számar!

Amália vére megfogott e bántalomra, felemelkedett a székéről, s Cornelia jól látta, hogy arca bizonyos büszkeséget vett fel. — Grófné erdemtelenül bánik velem! Nem bíztott meg, hogy akármikép, de a levelet az nap kézbesitem!... Nem kellett e hát a levelek nálam lenni, hogy a veletlen felhasználhassam, ha át akarom adni Jenőnek?
— De minek tette zsebébe, miért nem tette keblébe?
— Keblembe grófné?... Akkor onnan soha ki nem vettem volna!... Egy férfi előtt keblemből azt ki nem vehettem! S elpirulva sűtö le szemét.

— Na itt van a szegény öreg zent! Ugyan hogy tud úgy beszélni, mintha 16 éves volna! Mi gondja Jenőnek a maga keblére? Haha!...
Amália leereszté fátólát, indulni akart, ennyi sérelmet alig birt elviselni.
— Hová akar menni? — kérde indulattal a grófné, — oly nagyot hibázott ügytelenségével, hogy ezt köteles helyrehozni. — Várjon, felöltözöm, s ketten kikocsizunk... 7 óra lesz, kissé korán lesz, szokatlan időben, de annál jobb, azt fogom mondani a szobaleánynak, hogy önt hazaviszem s e szép reggelen a kikocsizást élvezem. Pettei aluszik, éjféltán tért haza, anyja 11 óráig se kél fel... A kocsi visszaküldjük azon ürügy alatt, hogy az erdőben sétálunk egész 12 óráig S ön Amália jól tudja, hogy mikép kell ott megjelenni, hol nem várják, m i n d e n á r o n, érti-e?

találkozni akarok Jenővel, az erdőben efelék a legkényelmesebben megtörténnek
— Az istenért, ez képtelenség nagysád! Lehetetlen e felét kivinnem! Külömben is bátyám egy óra mulva felkél, s engem keresni szokott, ha nem lát.
— Mit nekem a maga durva bátyja?! Adott ő magának kenyeret éveken át Améli?... Nem volt-e szorongó helyzete, mikor hozzám jött esdve?
— Ah istenem, igaz! — felelt könynyezve.
— No, ne ellenkezzék, ha én megajándékozom bizalmammal! Gondolja meg, hogy saját lakom teli van kékemmel, kik kenyereket eszik...
Csengtetett, a megjelent szobaleány által kocsiját rendelte elé.
— Améival kocsizni megyek! — mondá.
— Tehát Améli, tudja meg, mondá a grófné, midőn fél óra mulva az erdőben egyedül s gyalog sétáltak, a kocsi vissza küldvén, — tegnap én kertem kerítése mellett egy lugaiban ülven, hallottam Hegyi és Jenő pár beszédét delután. Ok engem nem láttak. Ma dében nagy ebéd lesz Hegyiéknél, én is hiva leszek; én hallottam, mikor Jenő azt mondta, reggeli 10 órakor itt leszek Hegyi ur, s ketten menjünk a báróné meghívni, mert férje és Leona meghívása neki nem elég... Én gyalog átsétálok, s innen ön kocsiján át mehetünk!

— Ennyit hallottam Amália! — Most már önek tudnia kell, Jenő merre szokott Hegyiékhöz az erdőn keresztül gyalog jönni?... Ön Leonával már mindentűt barangolt... Nos?... mi arra sétálunk, s Jenővel találkozni fogok, ön örkődik felettünk s jelt ad, ha valaki közelitene!
Higye el grófné, hogy én az erdőben na-

gyon járatlan vagyok, felelt Amália, Leona szokott sétálni de csak atyja birtokán. Erre mi sohasem jártunk, én nem tudom, hol járunk most is!
— Ez az én erdőm, de amott az uton az Hegyié. Erre balra fekszik Jenő faluja, nézze amott csillámlik a faluba vezetó ut, melyen kocsiival s lovagolva szokott jönni. — Tehát van-e erre gyalog ut, melyen jöhetne, vagy éppen gyalog is a kocsi-uton fog jönni?
— Ez az, mit nem tudok! — felelt Amália.
— No jöjjön menjünk hát a kocsi-ut közelében, a bokrok közt, erre meglátjuk ha jön... Nézze csak, amott a völgyben megy valaki, egészen más felé!...
Hirtelen elé vette látszóvát s nézett.
— Jenő, Jenő az! — Rebegé lázasan. Másfelé megy!... Jöjjön, előzzük meg!... Várjon csak, e perczen a hegy oldalra akar felfenni... Oh ide néz!... meglátott minket! most látom, hogy ön veres öltönye oly messze látszik... önt felismerhetette, azt véli Leonával járkal... most egyenesen erre tart! menjen gyorsan félre Améli!

A szegény leány szivdobogva osont el, nem állapodott meg mind addig, mig a kocsi-utra nem ért, itt jól ismervén a helyet, előre iramodott, s át ment egy kisebserű hegy oldalán be a szőlőskertekbe, s a faluig meg sem állt.
— Majd engem meglásson Jenő tevéled, csabító szellem, tedd-vedd, amit akarsz, sohase látsz te engem többet négy szemközt.
Örült, mikor a kertalatti herésbe ért, és sebesen az udvarba juthatott.
Tisztelendő bátyja már régen ke-reste, de anyja se tudta megmondani, hová lett.

érke
lelt
nyo
ruh
mag
és s
mel
val
fár
s a
vát
rül
tün
lát
du
el
nő
lia
reg
mo
itt
sz
tal

- 21. Pap Lajos, távirás.
22. Liptay Sándor, szappanos.
23. Beczner Frigyes, tanár.
24. Vadon Sándor, ügyvéd.
25. Dr. Tihanyi Sámuel, orvos.
26. Kerekes Géza, kereskedő.
27. Dalmy Kálmán, takarékp. hivatalnok.
28. Miskolczy Jenő, kataszteri tisztviselő.
29. Juhász Lajos, törv. hivatalnok.
30. Donogán István, kereskedő.
31. Besse Sándor, pénzügyi tisztviselő.
32. Leszky Ferencz, magánzó.
33. Simonffy Emil, zenede igazgató.
34. Boschetti András, birtokos.
35. Nagy Elek, tanár.
36. Egey Imre, fényképész.

- Póttagok.
1. Fazekas Sándor, tanár.
2. Szalay István, állatorvos.
3. Bozóky Imre, szürszabó.
4. Szikszay Lajos, építész.
5. Szőke János, gubás.
6. Sepsy Dezső, megyei hivatalnok.
7. Csúrka János, városi hivatalnok.
8. Pap Péter, tanító.
9. Veszprémy Kálmán, megyei hivatalnok.
10. Huttfesz Kázmér, birtokos.
11. Lovassy Károly, városi hivatalnok.
12. Pelesky József, bank hivatalnok. (Folyt. köv.)

HELYI HIREK

Őszi nyok. Mindenütt futenek. Igazi téli idő borul a városra. Muffos hőmérséklet...

Népesedés. Okt. hó 16-tól okt. 22-ig született városunkban: I. Református: törvényes 17 fiu, 14 leány...

Színház. Szombaton és vasárnap két óly darabot vettek elő, melyek a tavalyi színidény alatt nagy vonzeróval bírtak.

Hol jártál hógom!? kérdé a lihegeve érkezőt, a mint meglátta. Egy kis sétat tettem a réten! - felelt zavartan.

Amália erősíté, hogy ki lehet ezt mosni, és sietett átöltözni. A mint Jenő az Amália öltönyét felismerte, mely tegnap is rajta volt, hitte, hogy Leonával reggeli tesznek.

Nem sokára látta, hogy Amália eltűnik, s a másik nő alak egy fához vonulva, háttal van feleje; egy könyv van kezében s elmerülve látszik olvasgatni.

Az alak mindinkább ismeretlenebbnek tűnt fel Jenő előtt, s csak három lépésnyire látta, hogy ez nem Leona, vissza akart fordulni, de e perczen hallá Cornelia szavát: - Jenő, csak egy szóra!

Mint kit villám talál, úgy állt meg Jenő, el nem tudta gondolni, hogy kellett neki itte nővel össze jönni, s mit jelentsen, hogy Amália eltűnt, s épen Cornéliával látta ilyen korán reggel e szokatlan helyen.

Grófné, bocsánat hogy zavarom! - mondá hideg bókkal, - egy kis tévedés van itt a dologban, mitán Amália kisasszonyt meszt szíriél felismerem, azt véltem, hogy Leonával találom itt!

(Folyt. köv.)

ben is jól megállja a helyét. Kintnő volt Lócsa rekné, mint Rökkáné - gyengék voltak: Nagy Katicza (Felhő Katicza) és Rónaszékinek (Viola Éva) Rónaszékinek híres „dongó” nótáját több ízben megújráztatták.

Halmainé, torkának gyógyittatása végett, tegnap reggel elutazott Budapestre. Foltényiné decz. 1-én bucsuzik el a szini pályától nálunk, ugyanabban a darabban (Szigligeti: „Fenn az erdő, nincsen kas”) a melyben itt 27 év előtt először fölépített. Ugyanakkor játszik szinpadunkon Prielle Kornélia is, a ki fölépített igen szép levelben ígérte meg a vszavonuló művésznőnek. - A szinársulat megfogadta tanácsunkat s tegnap már ott volt a szinapon, hogy kedvezményes jegyeket egész nap lehet váltani, s a 80 kros helyekre jelentkezőknek az 1 frtos helyekre szóló jegyeket adták oda. A ház - mint fentebb írtuk - meg is telt szépen. Téves a „Debr. Ell.” azon híre, hogy Valentin szerződött volna a népszínházzal, hogy annak minden ujdonságát (tehát az ott oly gyakori frivol és fércműveket is), minden más vidéki szinpadot megelőzőleg, először a debreczeni szinpadon adják elő. - E hír csak a mostani ujdonságokra („Nebánt s virág” stb.) áll. - A „Sarah gnó” főbb szerepei náunk kövtekezőleg leznek kiosztva: Sarah: Megyasay Evein, tábornok: Mándoki Béla, Blanche: Békassy Rózi, Houssard: Zilahy, Merlot ezredes: Vedress, Severac: Molnár László, Madelain: - Nagy Katicza (Elinger Ilona sohasem meglepő betegsége folytán), Hector Bónis Lajos Mordéné Szilágyi Etel stb.

Egy huszártiszt bravur uszása Kutschenbach Sándor huszárfőhadnagy mint Nagyváradról sürgönyzik - merész dolagra vállalkozó t és pedig szerencsés sikerrel. - Fogadásból a Körösnek most már ugyancsak metsző hidegségű vízeben bizonyos távolságra uszott, természetesen egyenruha, sőt általában minden ruha nélkül. A merész bravurnak számos tanuja volt, kik a löversenyeken is mindig kitűnő sportsman zajosan megjelentek, s gratuláltak neki a sikerült fogadáshoz, mit báró Königsarter Herman ellenében nyert meg Kutschenbach főhadnagynak semmi baja sem történt, s mikor a hideg fűrdőből partra lépett, még csak azt sem mondta, mint e hírek fázósabb olvasói, hogy: br!

E. M. K. E. Gróf Dégenfeld József főispán alapítvány-törlesztésül 24 forintot küldött az erdélyi magyar közművelődési egylet pénztárába.

A főkiskola köréből. A lapunkban közölt kimutatás szerint az ifjuság összes létszáma 899, mely szám, a közlés óta beirt 4 gymnasiumi tanulóval 903-ra emelkedett. 253 tanuló, vagyis az összes létszám 28 százaléka a főkiskola épületében lakik. A bentlakók közül: esküdtfellejölő 4; hittanhallgató 18; joghallgató 8; tanítóképezdész 73; VII. és VIII. osztályu gymnasiumi növendék 34; I-VI. osztályu gymnasiumi növendék 114. Az u. n. felsőbb tanulóknál 8 frt lakbért fizetnek, az I-VI. oszt. gym. tanulókat lakást ingyen kapják A lakszobák melegítéséről és suroltatásáról az iskola gondoskodik. Ebből és kenyérről való ellátást a tápintészetben 120 felsőbb tanuló nyer. Közülük 43 ingyenes, 77 pedig évi 34 frtnyi pótdíjat fizet. A tápintezeti tagok közül: hittanhallgató 32; joghallgató 22; tanítóképezdész 42; VII. VIII. oszt. gym. növendék 24. A 114 bentlakó I. VI. osztályos u. n. „szegény tanuló” közül 32 - mint felszolgáló, - a konviktusban étkezik, 82 pedig kenyérről és egyféleből álló ebéddel látatik el. Közülük: ingyenes 30; harmincz forint évi pótdíjat fizet 25; hatvan forint évi pótdíjat fizet 60.

Sajtópör. A mint a nagyvárad „Szabadság” írja, Stern Márton nagyvárad fakeskedő sajtópört indított Diósi és Friss n. várad fakeskedők ellen. A panaszlevel folytán a debreczeni sajtóbíró ság már megkereste a nagyvárad járásbíró ságot hogy ez ügyben a panaszlítottakat halgassa ki s hogy a jegyzőkönyvet küldje be. A panaszra a „Szabadság” folyó évi július 9-iki és 10-diki számban Diósi és Friss aláírással ellátott nyilteiri közlemény adott okot. Stern Márton a kérdéses közlemény azon részét találta magára szerelmesnek, a melyben az mondott, hogy Diósi és Friss tulajdonát képező fát, mint maga tulajdonát adta el. Ez ügyben az esküdtzseki tárgyalás valószínűleg csak ez év vége felé történik meg.

A régiót forintos államjegyek beváltása. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter hirdetményét, mely szerint az 1866-ik évi július 7-éről keletzett öt forintos államjegyek már csak f. évi deczember hó végéig váltatnak be, a közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő, szabályszerűen bélyegzett folyamodvány alapján. Ezen határidőn túl az államjegyek öbbsé sem beváltatni, sem kicseréltetni nem fognak.

Semsey Andor hajdumegyei nagybirtokos s muzeumi tiszteletbeli osztály-ör ismét érdekes ásványgyűjteményt vásárolt meg a m. kir. földtani intézet számára. Hamerák Jenő volt osztrák-magyar államvasuti pálya főmérnök hagyatékából, a ki évek hosszú során át Vaskón (Krassómegey) élt és ott is halt meg a nyáron. A gyűjtemény mely mintegy 300 darabból áll, főként dognácska vidéki vasérczetek tartalmaz rendszeres és oly szép példányokban, a melyekhez hasonlót nem is lehetne többé összeállítani, mivel az ottani bányák művelésével már felhagytak A földművelésügyi miniszter köszönet nyilvánította Semseynek.

Halálos végű párbaj. Olvasóink még emlékeznek a végzetes Komlóssy-Mandel féle pisztoly-párbajra, a mely pár hónappal ezelőtt a nyúvendi birtokon vége ment és melnek Komlóssy György áldozatát esett. Ez ügyben, mely akkor nemcsak Nagyváradon, hanem az egész országban méltó feltűnést leltett - mint értesülünk - november első felében lesz a végtárgyalás. A vizsgálatot Örley bíró vitte Mandel Béla most mint egy éves önkéntes huszár szolgál Nagyváradon.

Néváltatás. Schachter Ábrahám mező-ésati illetőségű debreczeni lakos, vezetéknévét „Sárközi”-re változtatta át belügyminiszteri engedély alapján.

Táncestély. A Bleyer-féle táncestély szombaton igen szépen sikerült. Térészke miatt lapunk holnap számában hozunk róla részletes tudósítást.

A városi dalárda elvált a zenédel s mint ő álló egye; magának külön helyiséget keresett és talált az iparoskör kebelében, mely ői testvériesen fogad.

Gyilkosság borszoból. Nagyváradról jelentik: Tegnapelőtt Schovics Andor, káptalani tiszt nevével, Weigl Annával Rojton, házában vacsora mellett ult, midőn kiinn lödöbögés hallatszott s a másik perczben egy lövés dördült el. Az ablaküveg csörömpölve hullott a földre s egy golyó hatolt a szobába és a boldogtalan nő rögtöni halálát okozta Minden valószínűség szerint a golyó nem a nőnek, hanem férjének volt szánva s a tett böske műve. Schovics ugyanis lopás miatt feljelentést tett néhány barakonyi ember ellen kiket az ügyesség letartóztatott, majd bizonyítékok hiányában szabadon bocsátott. Minden jel arra mutat, hogy ezek egyike követte el a gyilkosságot. Schovics azzal a kérelemmel fordult az alispánhoz, hogy nejét Nagyváradon helyezhesse örök nyugalomra.

Megjelent a tisztantuli evang. ref. egyházkerület 1887. év augusztus 22-27. napján Debreczenben tartott második közgyűlésének jegyzőkönyve. Kiadta Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző Rendkívüli érdekes adalékok képez ezen jegyzőkönyvben Kiss Aron esperes urnak, mint a középiskolai felügyelő tanács elnökének az egyházkerület gymnasiumainak 1886-87. évben való állásáról, a jegyzőkönyv végén adott 5 statisztikai táblázatos kimutatása. A) A gymnasiumok statisztikája, B) anyagi állapota 2 táblázatban, C) tudományos és erkölcsi állapota, D) kormányzati ügyneik állapota.

Ingaltanok forgalma a debreczeni kir. törvényeszek telekkönyvi osztályánál f. évi okt. 8-22 ig. Györi Mihály és neje Nagy Ju liánna veszik Faragó Péter és neje Bátori Zsuzsánna ujosztásu szántó földét 416 frt 26. Németi János és neje Nenák Juliánna veszik Ujvárosi Pál és neje Törös Zsófia ondódi szántó földét 590 frt. Kis Sándor és neje Szabó Mária veszik, Ujvárosi Pál és neje Törös Zsófia ujosztásu szántó földét 289 frt 18 kr. Keresztesi János és neje Vince Juliánna veszik, öz. Fart Jánosné Dien Zsuzsánna és társa csapó kerti szőlőjét 580 frt. Szabó Miklós és neje Sulcz Paulina veszik László Lajos és társai 7 nyilas szeptenitánya birtokát 8750 frt. Kovács József és neje Király Erzsébet veszik Gombos Zsuzsánna öz. Király Andrásné házát 200 frt. Öz. Bihari Mihályné Kecskés Zsuzsánna veszi öz. Nagy Mihályné és társai bányi boglyás kaszálóját 950 frt. Korma János és neje Szepesi Sára veszik Kis Ferencz téglás kerti szőlőjét 290 frt. Gál Józsefné Kaffka Terézia veszi Bányai Vince kaszálóját 170 frt. Debreczen város veszi, Nagy István és neje Balogh Rozália udvar telét utána való ondódi szántó földével 1400 frt. Kertész János és neje Dobi Juliánna veszik Huszár Eszter Kovács Lajosné fanceskái 6 régi boglyás kaszálóját 3000 frt. Vidoni Baptisz János és társai veszik Nyulási Géza házát ondódi szántó földével 4600 frt. Böhm Sámuel és neje Schütte Karolina veszik öz. Kánya Ferenczné Gönczi Klára házas telkét ondódi földével 3000 frt. Ifj. Gulyás Mihály veszi id. Gulyás Mihály hízalóját 1300 frt. Somogyi Gyula veszi öz. Keresi Gy. né Balogh Sára házát 2150 frt. Király Lajos és neje Csapó Mária veszi Máthé A. bert csapó kerti szőlőjét 100 frt. Rentska János és neje Dobrosi Mária veszik Murvás Juliánna Kis István és társai házát 1300 frt. Gránát Jakab veszi Menyhárt János és neje Vecsey Kornélia vénkerti szőlőjét 400 frt Konkoly János és neje Szentesi Mária veszik Nyeste András és neje Farkas Francziska új földét 63 frt Molnár Lajos veszi Kovács István és neje Szegedi Juliánna homokkerti szőlőjét 300 frt.

Igazi egoista. A vonat épen induli akar, mikor egy elkésett utazó egy már egészen megettél kupé felé rohan. - Itt nincs több hely! - kiáltanak az utazók. - Uraim! - könyörög a későn érkezett, - bocsássanak be. Nagyon sürgős teendőm van a legközelebbi állomáson s másutt már nem kaphatok helyet. Az utazók szeszorulnak s valahogy helyet adnak neki Ebben a pillanatban még egy utazó érkezik aki ugyanazzal a kérelemmel áll elő. De most az imént érkezett szóllal föl: - Kérem, arról szó sem lehet! ugyanis sokan vagyunk!

Lövészet. Az 1887 okt. 23-án tartott lövészetet díjat nyertek: legjobb mélylövessel br. Mansberg 1 db. 2 frtos tallért, legjobb körlövessel Kovács Gyula 1 db. 1 frtos tallért.

Időjárás: Európában: A depresszió (757-758)

Oroszországban távozik, a nagy légnymás (773-775) nyugotról jön. Az idő Közép-Európában többnyire száraz, hűvösebb.

Hazánkban: Nyugotias és északnyugotias mersékelt szelek mellett, a hőmérséklet kevés-sel alább-, a légnymás kevéssel fölebb szállt. Az idő részint derűs, részint változó felhőzött, hűvös, nagyobb rész száraz. Kevés eső itt-ott a Kárpátok vonalában volt.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban többnyire száraz, derűs, esendes időt várhatni, helyenkint éjjeli derrel.

Ezen ország nemzeti betegsége a rossz emésztés; modernélet és modern főzés voltak e baj szőlő, mely váratlanul lép meg ben-nünket. A beteg fájdalomt érez a melében és az oldalában és néha a hátában. - Levert álmosnak éri magát a beteg; szája rossz, különösen reggelentként. Ragadós nyálka bor-ritja a fogakat. Az étvágy hiányos. - Olyan érzése van, mintha gyomorban súlyos terh volna; néha gyenge izgatottság érzhető a gyomorországban, mely azonban táplálék által nem elégíthető ki. A szemek becsenek, a kezek s lábak hidegek és tapadó izzadsággal bevonják. Kevés idő múlva köhögés kö-szönt be, eleintem szárazon, néhány hónap múlva azonban zölds szinű köpettel össze-kötte. E közben a beteg levertnek éri ma-gát, és az alvás semmi üdülést sem látszik nyújtani Röv d idő múlva ideges izgatottság áll be és gonosz előérzetek gyötrik Szédülés és oly érzés fogja el, ha hirtelen feláll, mintha forogna vele minden. A belek eldugulnak. A bőr száraz és időnkénti forró; a vér megsűr-södik és pang; a szemefehérje sárga bevonat-ot nyer; a veseváladék kevesedik és sötét szinű, állás után üledéket rakva le. Gyakran felbűfen a bevett táplálék a gyomorból, ma,d savanyu, majd édeses izzel; ez gyakran he-ves szivdobogás és fulladozási rohamoktól kísértetik, a látás gyengül s szines pontok látszanak a szem előtt lebegni, nagy levertség és rendkívüli gyengeség ezerte jelentkezik. Ezen tünetek felváltva vannak jelen. - Nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy az ország lakosságának közel fele szenved ezen beteg-ség valamely fokozatában. - A SHAKER EXTRACT oly kép hat az emésztő szervek érzégyagára, hogy az átalakítja a gyomorba jutott tápszert, oly anyaggá mely képes a gyenge testnek táplálékot nyújtani, melynek következménye a jó egészség. Ezen szer ha-tása a csodálat határos. - Millió és millió üvegek adatnak el évente országunkban s a kedvező eredményeket bizonyító hálaíratok tanuskodnak gyógyító erejéről. Százaai a külön-böző nevű betegségeknek erednek a rossz emésztésből, és ha ezen egy baj elmúlt, a többi betegségek is eltűnnek, mivel ezek csak a valódi betegség körtünetei, ennek gyógyszerre a shaker-extrakt és seivel labdac.

Ezrei a bizonyítványoknak kétegybevonhatlanul bizonyítják gyógyító hatását. Kapható minden gyógyszerárban. Egy üveg ára 1 frt 20 kr. Egy doboz Seigel-labdacs 20kr. Magyarországi forráktár: Török József gyógyszerárban Budapest, király-utca 12., által kapható Magyarországon minden gyógyszerárban. Debre-czenben Dr. Rotschnek Emil, Göllér Nándor és Balázs Ödönnél.

Muzsák. - Téli ujság” című, valóságos olvasmányokt tartalmazó képes heti néplap 9-ik évi folyamata hirdet előfizetést Csécsi Miklós makói ev. ref. lelkész. Az előfizetési pénzek (számanként 2 kr.) Hornyaszky Viktor könyvkiadóhoz küldendő Budapestre. Tíz példánynál kevesebb megrendelés, a postai szállítási költséges volta miatt, nem teljesíthető. Így hát a legkisebb megrendelés 10 példányra szól, melynek bérmentes megküldéseért 2 frt 60 kr fizetendő.

Közgazdaság. - Sörtésvásár. A kőbányai serteskeresek, csarnok távirata. Okt. 22. Az üzlet vált., magy. araszági üreg nehéz 46.-46.50 frtig magy. uras. fiatal nehéz 46.-46.50 frtig, magy. uraság fiatal közép 46.50-47.- frtig, magy. uras. fiatal könnyű 45.-46.- frtig, magyar szedet nehéz 45.-46.50 frtig, magy. szedett könnyű 45.-46.- frtig, romániai bakonyi átme-neti nehéz -.-.- frtig, rom. bakonyi átme-neti közép -.-.- frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű -.-.- frtig, rom. átmeneti eredeti közép -.-.- frtig szerb. átmeneti nehéz 44.-44.50 frtig szerb. átme-neti közép 43.50-44.- frtig, szerb. átmeneti könnyű. 41.-42.- frt. hízó vasutról má-zsálva -.-.- frtig, hízó 1 éves élőszulyban 44.-46 frtig hízó két éves élőszulyban (makkos) -.-.- frtig, üreg makkos ser-tés élőszulyban, 46% levonással -.-.- frt-ig. Az árak hízalt serteseknél páronkint 45 kgl. 1%-os levonással métermázsánkint ér-tendők. Romániai és szerbiai serteseknél, me-lyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vsm fejében meg-térítetik.

Debr. Színház. Holnap, kedden 1887. Október 25-én

PAPAGENÓ. Bohózat 4 felvonásban.

Felölös szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kútsai Imre

ROTTI

DEBRECZEN, főpiacz kistemplommal szemben.
Ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe az őszi és téli idényre dusan felszerelt raktármat, hol minden e szakmába vágó czikknek nagy választékban a legújratyosabb áron megszereshetők.

Legnagyobb raktár és legolcsóbb ár.

Női Bundák, téli, őszi és tavaszi felöltők, eső köpenyek.

CHEVIOTT dupla széles Méterje — 35 kr.	Fekete TERNO dupla széles Mtr. 50 kr. fe ljebb	Sima és mintázott CASAN dupla széles Mtr. 1 frt. 20 kr.	1 ablak FÜGGÖNY Jutta 1 frt. 80 kr. feljebb	Mieder nagy választék 1 frt. 5 krtól felj.	Nagy választék asztal és ágy neműekben
LODEN dupla széles Méterje — 40 kr.	Fekete Divat-kelmék nagy választékban	MOSÓ BARCHETT a legujabb minták 22 krtól — feljebb.	2 ágy és 1 asztal terítők Garnitur Rips — 4 frt. 20 kr. Jutta — 3 frt. 70 kr.	BERLINER és HARASZTKENDŐK minden színben.	Dus választék rumburgi, hollandi crede- és czérna- vásznakban.
OSTRIA dupla széles Méterje — 45 kr.	Fekete és színes SZATEN MERVELIUX. Dus választékban.	Fehér, zsinóros és Piquett BARCHETT 33 krtól feljebb.	PAPLANOK Cachemir 2 szem. 5 frt. Atlasz-szaten 6 f. Atlasz 11 frt.	Divatos GOMBOK és bélésneműek.	Gyári raktár futó szőnyegek Mtr 20 krtól feljebb.
Koczkás SZÖVETEK Méterje — 23 kr.	A legujabb divatszövetek minden színben és minőségben	Kész Női Fehérnemű nagyválasztékban.	Vattirozott atlasz bélés JAQUETTEKBE. Méterje 1 frt 60 kr.	Filcz, posztó és KÖTÖTT alsó szoknyák.	TÉLI női és gyermek HARISNYÁK
KOCZKÁS Szövetek dupla széles Méterje 40—45 kr.	Sima és mintázott FLANELL, dupla széles. Méterje 80 krajczár.	Nagy 10/4 TÉLI KENDŐK 1 frt. 50 krtól fe j.	Nagy választék TRICOTT kabátokban	Férfi és NŐI alsó ingek.	Plüsch bársony, selyem, crümmer és atlaszok.

Karmantyuk (muffok) Gyermek kabátok.

Divatos női ruha szövetek az őszi és téli idényre.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

6653.
1887.

Arverési hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező szováti regále és a hozzá tartozó belső és külső Lajda csapszék, husmérési bolt, és nádaly szedési jog, a városház nagytermében folyó 1887. évi november hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor 3 évre, vagyis

1888. évi január 1-ől, 1890 december 31-ig terjedő időre, nyilvános árverés útján, a város számvevő hivatalánál megtekinthető feltételek mellett — haszonbérbe fog adadni; miről az árverelni óhajtók azzal értesítettek, hogy 3615 forint kikiáltási ár 10%-át, bánatpénzül, az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.
Debreczen, 1887. október 19-én.

A városi tanács.

MAKK ELADAS.

Köszeg-remete község határában a Szinér-váralyai vassuttól két órányira, alól írott tulajdonát képező 400 drb. nagy sertés felhizására elég-séges tölgy makk, viz bő helyen, eladó.

Herskovics József.

Köszeg-Remetén u. p. Avas Fel-ő falu

3946 t.
1887 III.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A nánási kir. j. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nehrebeizki Viktor és neje dorogi lakos végrehajthatónak Nagy Miklós végrehajtást szenvedő elleni 200 frt — kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a nánási kir. járásbíró) területén lévő, Dorogon fekvő, a dorogi 228 tjkvi A I. 1—10 rsz. ingatlanoknak alperest illető hanyadára 1627 frt. 50 kr és a 489 tjkvi. A + 1, a 490 tjkvi. A + 1 a 491 tjkvi. A I. 1 rsz ingatlanokra együttesen az árverést 82 frt — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi november hó 17-dik napján d. e. 9 órakor Dorog város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánás 1887 évi szeptember hó 12-dik napján. A nánási kir. j. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén Lajos kir. albiró helyett.
Verőczy Antal.
kir. aljárásbíró.

x Legujabb!! Préservatives Legujabb!! Angolgyarmány, a francziánál sokkal megbízhatóbb. — Az angol préservatívek mindaddig a bevitel nehézsége miatt nem voltak kaphatók ezt megkerülendő, a gyár külön raktárt szervezett és gyártmányait az eredeti gyári áron eladja. Vidéki megbízásokat fogadónak utánvét vagy az ár beküldése mellett fogadónak itatnak. Árak: tucatanként 3—4—5—6 frt. Külön árjegyzékek ingyen és bérmentve zárt leveleiben Czim: Angol gyári raktár Budapest Deak Ferencz u. cza 17. sz az udvarban balra

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket
arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legújratyosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.